

RIANNE DE GRAAF

WAYUU MOCHILAS HAKEN

Kleurrijke tassen om
zelf te maken

COLOFON

Dit is een uitgave van
Forte Uitgevers BV
Postbus 684
3740 AP Baarn

Redactie: Lein | redactie & vormgeving, Utrecht
Fotografie: Gerhard Witteveen fotografie,
Apeldoorn; Klaas Winters (sfeerfoto's)
Ontwerp en vormgeving omslag en binnenwerk:
bij Barbara, Amsterdam

ISBN 978 94 6250 173 7
NUR 474

© 2017 Forte Uitgevers BV, Baarn
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uit-
gave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen
in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige
wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door foto-
kopieën, opnamen of enige andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

Noot van de uitgever
De meningen en adviezen die in dit boek worden
gegeven zijn bedoeld als richtlijnen. De uitgever,
de auteurs en anderen die een bijdrage hebben
geleverd zijn niet aansprakelijk voor eventuele
verwondingen of andere schade als gevolg van
het gebruik van dit boek.

Voor meer informatie over de boeken van
Forte Uitgevers: www.forteuitgevers.nl

Volg ons op Facebook

INHOUD

Voorwoord	5	Bodem haken	17
		• Opzet	17
Techniek	6	• Meeloopdraden toevoegen	18
• Vasten	6	• De eerste toeren	18
• Achterste lus	8	• Proeflapje	19
• Meeloopdraden	9	Gaten voor het koord	20
• Spiraalsgewijs haken	9		
• Meerderingen	9	Afwerking tas	21
• Kleurwisseling	10		
• Telpatroon	10	Patronen Wayuu Mochilas	22
• Verspringing	11	• Zandloper	22
• Aanhechten nieuwe bol garen	12	• Grote Bloem	28
Problemen verhelpen	13	• Azulejo	34
• Bij het haken van de bodem	13	• Diamonds	38
• Met de meeloopdraden	14	• Bloemetjes	42
		• Effen & Glitterstrepen	48
Gebruikte materialen	15	• Kruis	52
• Garen	15	• Flamingo	58
• Haaknaald	15	• Original	62
• Gripfid	16	• Doolhof	68
• Weefnaald	16	Schouderband maken	75
• Kumihimo-schijf	16	• Koorden draaien	75
• Pompon- en kwastenmakers	16	• Opzet	78
		• Afhechten	79
		• Patronen	80
		• Schouderband bevestigen	95
		Sluitkoord maken	99
		• Opzet	99
		• Afhechten	100
		• Patronen	100

VOORWOORD

Het haken van een Wayuu mochila is echt ontzettend leuk om te doen, daarom vond ik het de hoogste tijd om er een boek over te maken. Alle informatie die je nodig hebt om zelf een mochila te haken bij elkaar gebonden, goed verkrijgbaar én te vinden in je eigen boekenkast. Ik trok, met dat doel voor ogen, mijn stoute schoenen aan en heb contact gezocht met Forte Uitgevers. Daar is het dan, mijn boek en wat ben ik er trots op!

Voor mij begon het allemaal een jaar of vier geleden. Ik ontdekte via Pinterest leuke tassen, Wayuu Mochila's genaamd, en gretig naar informatie ging ik op onderzoek uit. Helaas was er erg weinig bekend over deze kleurrijke tassen. Wel bleek dat de tassen gemaakt worden door een indianenstam uit Colombia en Venezuela, de Wayuu bevolking. Haken deed ik veel, dus besloot ik om zelf op ontdekkingsstocht te gaan.

Sindsdien heb ik mezelf gespecialiseerd in het haken van mochilas en is in 2015 de webshop www.RiannesHaaksels.nl online gegaan. Ook organiseer ik regelmatig de workshop Mochila haken, behalve haken vind ik het namelijk ook erg leuk om kennis over te dragen en mensen nieuwe technieken te leren.

In dit boek vind je meer dan alleen patronen voor het haken van een Wayuu mochila, ook uitleg over de technieken *Ply split braiding* en *Kumihimo* komen aan bod. Met dit boek heb je dus alle informatie bij elkaar om zelf een tas te maken met een bijpassende schouderband en een mooi sluitkoord.

Ik wil alle lieve mensen om mij heen bedanken voor de geboden hulp, zonder jullie was de uitdaging nog groter geweest! Een aantal van jullie wil ik graag specifiek bedanken, mijn vriend Klaas, steun en toeverlaat die voor mij de sfeerfoto's heeft gemaakt. Natuurlijk de lieve meiden Mandy en Majell voor het model staan met de tassen. Mijn lieve Beppe, ik ben zo blij en dankbaar dat je mij hebt leren haken toen ik nog een klein meisje was. Chantel van de Haakfabriek, bedankt voor de ontzettend gave leren labels en de schouderband. Restaurant Sukade in Meppel, voor de geweldig mooie fotolocatie. En natuurlijk Els van Forte Uitgevers, bedankt voor het fijne contact en het geven van feedback tijdens het maken van het boek.

TECHNIEK

Ik krijg regelmatig de vraag waar de techniek van mochila haken onder valt. Maar eigenlijk is het geen techniek op zich. Mochila is namelijk het Spaanse woord voor tas. Een mochila wordt met meerdere kleuren tegelijk gehaakt en daarom valt het onder tapestry haken, de techniek om met meerdere kleuren mooie patronen te haken.

De Wayuu indianen hebben per stam en persoon een eigen manier van haken. De één haakt de tassen door twee keer *yarn under* te haken en een ander haakt een gewone vaste zoals wij deze kennen. Het is dus per persoon en stam verschillend hoe een tas wordt gemaakt, geen enkele manier van omslaan en doorhalen is verkeerd.

Wel heeft elk voordeel een nadeel en andersom. Door, bijvoorbeeld, twee keer *yarn under* te haken krijg je een gekruiste steek, hierdoor is het lastiger om je meeloopdraden te verbergen. Dat vind ik persoonlijk een groot nadeel van deze manier van haken. Een leuk voordeel is dat je op deze manier van haken een extra reliëf in je steken krijgt. Dat kan bijvoorbeeld in een effen tas erg leuk uitpakken.

In de rest van dit hoofdstuk zal ik de door mij gebruikte techniek voor het haken van een mochila uitleggen.

Vasten

Tijdens het leerproces van mochila haken kwam ik erachter dat je een vaste op verschillende manieren kunt haken. Je denkt misschien dat het niet uitmaakt hoe je het garen doorhaalt, maar niets is minder waar! Het maakt wel degelijk verschil en behoorlijk ook. Om dit te kunnen uitleggen, moet je weten dat je het haken van een vaste kunt opsplitsen in twee stappen, de eerste omslag en de tweede omslag. Hoe je deze omslagen maakt, heeft allemaal effect op het uiteindelijke resultaat.

Yarn over, door beide lussen

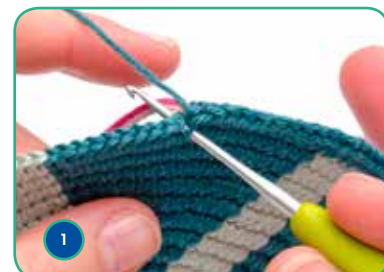
Yarn over betekent letterlijk garen over, dit is de normale manier van een vaste haken. Hierbij neem je de draad over de haaknaald mee. Door beide omslagen *yarn over* te haken krijg je een minder stevige en luchtigere steek. Door in beide lussen te haken komen de steken niet netjes boven elkaar te zitten, hierdoor gaat het patroon schuin lopen.

Foto 1 De haaknaald door beide lussen gestoken.

Foto 2 De eerste omslag over de naald.

Foto 3 De tweede omslag over de naald.

Foto 4 De vaste afgehaakt.

Proeflapje yo/yo beide lussen

Proeflapje yo/yo achterste lus

Yarn over, achterste lus

Hierbij wordt alleen in de achterste lus gehaakt. De steken komen netter boven elkaar en het patroon gaat rechterop staan.

Foto 1

De haaknaald alleen door de achterste lus gestoken.

Foto 2

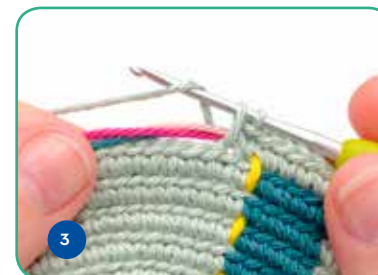
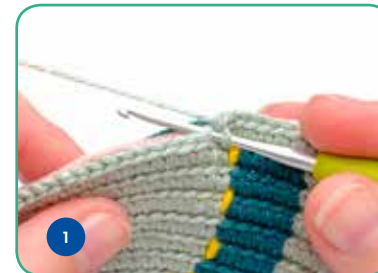
De eerste omslag over de naald.

Foto 3

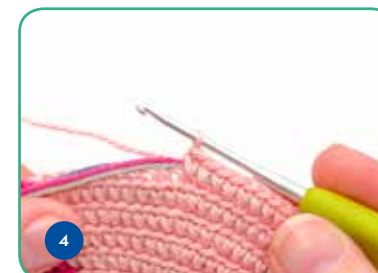
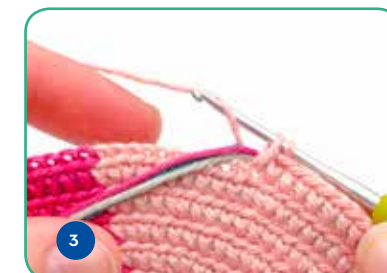
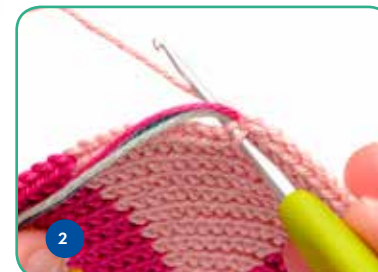
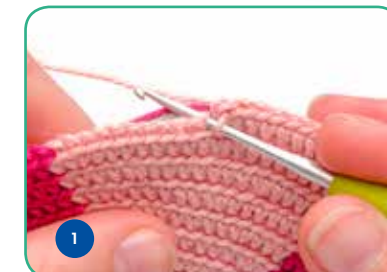
De tweede omslag over de naald.

Foto 4

De vaste afgehaakt.

Proeflapje yu/yo achterste lus

Yarn under, achterste lus

Yarn under betekent letterlijk garen onder. Hierbij pak je de draad eigenlijk verkeerd om op, dus van onder de haaknaald. Als je dit bij de eerste doorhaal doet, ontstaat er een kruisje in plaats van een v-tje. Door beide omslagen *yarn under* te haken krijg je behalve een kruisje, dat zorgt voor meer reliëf in de steek, ook extra stevigheid.

Foto 1 De haaknaald alleen door de achterste lus gestoken.

Foto 2 De eerste omslag onder de naald.

Foto 3 De tweede omslag onder de naald.

Foto 4 De vaste afgehaakt.

ZANDLOPER

Speciaal voor de startende mochila-hakers is het patroon van de Kleine Zandloper ontworpen. De bodembeschrijving is gemakkelijk te volgen en met een klein tasje beginnen is wel zo verstandig. Je kunt dan namelijk eerst kennis maken met de techniek voordat je aan het grote werk begint. Daarbij ga je merken dat je hand van haken verandert tijdens het maken van je eerste tas.

De kleuren van de Kleine Zandloper zijn gebaseerd op de kleuren van een ijsvogel. Ik zocht de kleuren katoen bij elkaar uit de kast en was op slag verliefd! Bij de Grote Zandloper begon ik met de paarse kleur, die sprak mij aan en ik wist meteen dat ik deze als basis wilde gebruiken voor de volgende tas. Door de overige kleuren erbij te leggen kwam ik tot een ongewone, maar gave kleurencombinatie.

In beide tassen heb ik als basiskleur een donkere kleur gebruikt. Hierdoor spatten de overige kleuren ervan af! De mogelijkheden in kleurencombinaties zijn eindeloos. Weet je wat ook een gaaf effect geeft? Neem drie neutrale kleuren, zoals bruin of grijsinten, en gebruik hierbij één afstekende kleur. Het deel dat je hiermee haakt zal eruit springen, hierdoor creëer je een hele andere sfeer met één en hetzelfde patroon.

Nodig

Kleine Zandloper

- Kleur A (1 bol): Larra petrol (7421)
- Kleur B (1 bol): Larra mint (17335)
- Kleur C (1 bol): Larra oranje (7404)
- Kleur D (1 bol): Larra wijnrood (7415)

Gebruikte kleuren op de voorbeeldfoto's
blz. 9 (meeloopdraden)

blz. 10 (kleurwisseling)

blz. 12 (aanhechten nieuwe kleur)

- Kleur A (1 bol): Catona Silver Green (402)
- Kleur B (1 bol): Catona Old Rose (408)
- Kleur C (1 bol): Catona Rose Wine (396)
- Kleur D (1 bol): Catona Dark Teal (401)

Grote Zandloper

- Kleur A (3 bollen): Larra donkerpaars (7395)
- Kleur B (2 bollen): Larra oranje (7404)
- Kleur C (2 bollen): Larra helderblauw (7371)
- Kleur D (2 bollen): Larra cycloamroze (7394)

Optioneel

- veren

TIP

Bij elk ontwerp staan de uiteindelijke afmetingen van de tas, aan de hand van deze afmetingen kun je bepalen of je de juiste maat haaknaald hebt gebruikt.

GROTE BLOEM

Dit patroon is perfect om te gebruiken voor je tweede of derde tas. De verspringing is erg duidelijk en de bodem is eenvoudig gehouden. Wel zit er in dit patroon een extra uitdaging: er worden vier meeloopdraden gebruikt.

Ik ben gek op de goudbruine kleur die ik als basis voor deze tas heb gekozen, de kleur combineert verrassend gemakkelijk met andere tinten. Behalve de liefde voor kleur en bloemen hou ik er ook van om kleuren te gebruiken die natuurgetrouw zijn aan het onderwerp én de kleur roze.

Traditioneel heb ik de bloemen een geel hart gegeven met een oranje rand en lichtroze bloemblaadjes. Om de vorm van de bloem te benadrukken heb ik de rand van de bloemblaadjes met een heldere kleur roze gehaakt.

Nodig

- Kleur A (3 bollen): Larra goudbruin (7419)
- Kleur B (1 bol): Larra helderroze (7416)
- Kleur C (2 bollen): Larra roze (7403)
- Kleur D (1 bol): Larra lichtoranje (7418)
- Kleur E (1 bol): Larra geel (7380)

Optioneel

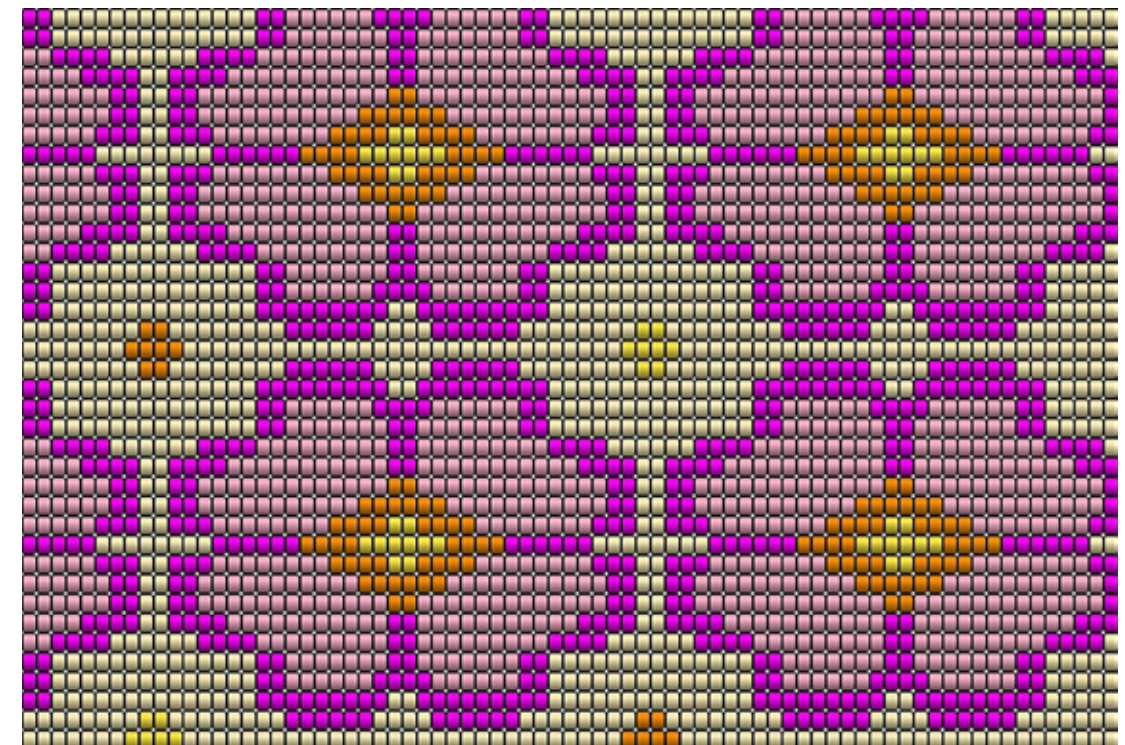
- kwastemaker

Patroonherhaling

Het telpatroon van Grote Bloem heeft een herhaling van 34 + 2 steken. Dit betekent dat het aantal steken van de bodem deelbaar moet zijn door 34 en er 2 steken extra nodig zijn om mooi en netjes uit te komen met het telpatroon. Het patroon wordt 6x herhaald over 204 steken + 2 steken is een totaal aantal van 206 steken.

Afmeting

Bodem circa 18 cm doorsnee, hoogte circa 21 cm

Patroon 3

De koorden zijn bij deze band te verdelen in twee groepen van vijftien koorden, in vijf verschillende kleuren. Door ze gespiegeld neer te leggen komen de koorden van dezelfde kleur tegenover elkaar te zitten in de schouderband. Van elke kleur heb ik in totaal zes koorden gedraaid en deze heb ik vervolgens verdeeld in twee groepen van drie koorden per kleur.

Natuurlijk kun je de koorden ook anders rangschikken, het geeft een leuk effect als er twee verschillende kleuren koorden tegenover elkaar komen in de band.

Wil je de schouderband breder maken voeg dan van elke kleur koord twee koorden extra toe, dan maak je van de drie koorden per kleur, vier koorden per kleur in een groep. Wil je de schouderband smaller maken laat dan of een groep van een bepaalde kleur er tussen uit of gebruik van elke kleur twee koorden minder. Je maakt dan groepjes van twee koorden per kleur in plaats van drie koorden.

Ik heb voor dit patroon dertig koorden gebruikt, het patroon is makkelijk aan te passen door extra koorden toe te voegen of door koorden weg te laten.

- Leg de koorden klaar op de gewenste volgorde.
- Bevestig het hulpkoord (*foto 1*).
- Split vijftien koorden door één draadje van onder het hulpkoord te pakken en één draadje van boven, zoals uitgelegd bij patroon 1 (*foto 2*).
- Leg het zestiende koord in de gripfid.
- Haal de gripfid door de koorden heen naar de rechterkant van je werk (*foto 3*).
- Draai je werk om.
- Split veertien koorden en leg het vijftiende koord in de gripfid (*foto 4*).
- Haal de gripfid door de koorden heen naar de rechterkant van je werk (*foto 5*).
- Draai je werk weer om. Herhaal dit tot de gewenste lengte is bereikt. Haal elke keer het eerste koord op van de andere groep en verplaatst deze naar de buitenkant van je werk. Door dit te doen ontstaat er een V-patroon in je schouderband.

WAYUU MOCHILAS HAKEN

Kleurrijke tassen om
zelf te maken

De kleurrijke mochilas komen oorspronkelijk uit Colombia en Venezuela en worden daar al generaties lang gemaakt door de wayuu-bevolking. Rianne heeft haar eigen patronen ontworpen en de tassen met de tapestrytechniek gehaakt. Ze legt in dit vrolijke boek stap voor stap uit hoe je zelf een wayuu mochila kunt haken.

De mooie ronde boden, de techniek om met meerdere kleuren te haken, het haken vanaf een tel patroon: de hele tas wordt beschreven. Tot slot komt ook het vlechten van de schouderbanden en het sluitkoord uitgebreid aan bod.

In *Wayuu mochilas haken* vind je veel verschillende patronen om deze leuke techniek toe te passen.

*Haak een passende tas
bij elke outfit!*

www.fortecreatief.nl